

Vergaderjaar 2023–2024

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 3923

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2024

Hierbij ontvangt u het antwoord op uw verzoek van 1 februari 2024 aan de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking om nog voor het commissiedebat Raad Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking van 25 april 2024 een kabinetsappreciatie te geven van het EU-besluit om in te schrijven op nieuwe aandelen van de *European Bank for Reconstruction and Development* (EBRD).

De aandelen van de EBRD zijn in handen van 72 landen, de EU en de Europese Investeringsbank (EIB). Op 15 december 2023 heeft de Raad van Bewindvoerders van de EBRD met brede consensus ingestemd met een kapitaalverhoging van EUR 4 miljard om langdurige steun aan Oekraïne ook na 2023 mogelijk te maken en de *AAA rating* van de bank te behouden. Nederland is van mening dat de EBRD in Oekraïne in de nabije toekomst en bij de wederopbouw een belangrijke rol blijft spelen met een focus op het ondersteunen van de private sector. De EBRD is de grootste institutionele investeerder in Oekraïne en heeft de afgelopen dertig jaar het land ondersteund bij de overgang naar een duurzame markteconomie.

Het voorstel van de EU om in te schrijven op de nieuw uitgegeven aandelen van de EBRD volgt direct uit de besluitvorming over de kapitaalverhoging. Door zich naar rato in te schrijven – wat niet verplicht is maar wat wel van aandeelhouders verwacht wordt – behoudt de EU haar totale aandeel van 3% in het totale beschikbare aandelenkapitaal van de EBRD. Op basis van het huidige aandeel binnen de bank mag de EU zich inschrijven op 12.102 nieuwe aandelen met elk een nominale waarde van EUR 10.000 voor een totaalbedrag van EUR 121 miljoen. Aandeelhouders hebben tot 30 juni 2025 om zich in te schrijven op het uitgegeven aandelenkapitaal.

Het behoud van het aandeel van de EU waarborgt het behoud van het Europese karakter van de EBRD waarbij de EIB en de EU beiden 3% van de aandelen van de bank bezitten en de 27 lidstaten van de EU gezamenlijk 48,4%. Hierdoor heeft de Europese Unie als geheel een meerderheid van 54,4% van de aandelen.

Wanneer aandeelhouders zich niet naar rato inschrijven op de nieuw uitgegeven aandelen, blijven de niet-ingeschreven aandelen in het bezit van de bank. Deze aandelen zijn beschikbaar voor een eerste inschrijving van nieuwe leden en voor verhoging van de inschrijving van bestaande leden. De Raad van Bewindvoerders stemt hierover. Bij deze gang van zaken zou het Europese meerderheidsaandeel binnen de bank kunnen komen te vervallen, wat zowel statutair als beleidsmatig moet worden voorkomen. Het ligt evenwel in de lijn der verwachting dat aandeelhouders zich naar rato inschrijven om verwatering van hun stemaandeel te voorkomen.

Het belang van de Europese invloed binnen de EBRD ligt onder meer in de hoedanigheid van de bank als een belangrijk kanaal voor uitvoering van EU-beleid waar het gaat om EU-steun aan de landen van operatie van de bank. De bank doet dit door middel van subsidies, financiële instrumenten en begrotingsgaranties en daarmee ondersteunt de bank onder meer de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van het meerjarig financieel kader van de EU. De EU als zodanig levert 40% van de totale donorfondsen sinds de oprichting van de EBRD en is daarmee de grootste donor van de bank. De EBRD is tevens een belangrijke uitvoerder van het Europese initiatief *Global Gateway*. Door projectfinanciering draagt de EBRD bij aan de economische, duurzame, digitale en inclusieve groei van landen in de schil van Europa en daarmee indirect aan de welvaart en stabiliteit van het continent, inclusief mogelijkheden voor het Nederlandse bedrijfsleven. Ook is de EBRD nog altijd een belangrijke speler in de landen van Centraal- en Oost-Europa, in het bijzonder in het licht van de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, waarbij ook EU-steun via de EBRD wordt ingezet.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
G.E.W. van Leeuwen